

A man in a dark pinstriped suit and tie is speaking on a stage. He is gesturing with his right hand. A small microphone is clipped to his lapel. The background is dark with some blurred lights.

denk
interview

** Interview door
Dominique Haijtema*

7 vragen aan...
**Jeroen
Busscher**

1. Zie jij jezelf als goeroe?

'Een goeroe zegt meer over hoe je gezien wordt door anderen. Het woord betekent religieus of spiritueel leider, maar ook een deskundige van alles. Het typerende voor een goeroe is dat hem wijsheid wordt toegedicht die hij niet noodzakelijk heeft. Een expert is inhoudelijk deskundig. Bij een goeroe denken mensen dat hij overal verstand van heeft. Zoals Johan Cruyff. Die heeft alleen verstand van voetbal, maar wordt ook over van alles een mening gevraagd. Een goeroe doet uitspraak over alle facetten van het leven ook al heeft hij niet overal verstand van. Ik krijg inderdaad over van alles en nog wat aanvragen. Zo kreeg ik laatst een verzoek om een verhaal te houden over de toekomst van Leren. Ik moet haast wel een goeroe zijn, want ze vragen mij een lezing te houden over iets waar je niet eens verstand van kan hebben. Ik zie mezelf als 'goeroe-tje'. Wel een goeroe, maar een hele kleine. Ik heb weinig impact, maar de dynamiek is hetzelfde. Ik heb het talent om af en toe op een creatieve manier een nieuwe blik op de werkelijkheid te bedenken. En blijkbaar vinden andere mensen dat interessant omdat ik dingen maak die aftrek vinden.

Ik vind het altijd mooi om te zien dat in de kunstwereld kunstenaarschap wordt gekoppeld aan kwaliteit. Als je kwaliteit levert ben je een kunstenaar. Dat is natuurlijk onzin. Want een automonteur is ook niet alleen monteur als hij goed is. Ik zeg altijd dat iedereen zich kunstenaar mag noemen. Maar of het goede kunst is, is een ander verhaal. Met een goeroe is het hetzelfde: iemand kan een goeroe zijn, maar hoeft daarmee niet briljant te zijn.'

2. Hoe ben je in dit vak gerold?

'Ik ben psychologie gaan studeren en had daar ook mijn hele vakkenpakket op afgestemd. Maar ik had er het geduld niet voor om in die banken te zitten, boeken te lezen en saaie professoren aan te horen. Toen heb ik toelating gedaan op de Rietveld-Academie en heb dus de kunstacademie gedaan. Daarna heb ik als theatermaker en autonoom kunstenaar gewerkt. Daarnaast ben ik ook les gaan geven en heb ik kunstworkshops verzorgd. Toen kwam ik iemand tegen die regelmatig werd gevraagd om tijdens congressen of bedrijfsuitjes een act te verzinnen en dat betaalde goed. Ik begon met hem een eigen onderneming om evenementen te bedenken en interventies te verzinnen. Wat kun je doen om mensen te helpen bij hun veranderingsproces?

Op gegeven moment wilde ik niet én ondernemer én manager én specialist meer zijn en ben ik zelfstandig verder gegaan.

Ik was hetbeste in mijn eigen specialiteit en het is veel leuker om je met iets bezig te houden waar je erg goed in bent. Ik vind het leuk om het over management te hebben, maar ik vind het niet leuk genoeg om manager te zijn. Toen ben ik een seminarium gaan geven 'Pimp je afdeling' en kwam een uitgever met het verzoek om er een boek over te maken. Zo rolde ik een beetje in het goeroeschap. Een vriendin van mij zei een keer tijdens een gesprek over de ontwikkeling van mijn deskundigheid of specialisme 'ah joh, word toch goeroe. Kan jou het ballen! Ga verhalen vertellen, dat kun je toch het beste.'

3. Wat is je belangrijkste inzicht?

'De ontdekking van het boeddhisme en de hoeveelheid pijn die ik genereerde door de hele tijd met mijn ego bezig te zijn. Door mijn gelijk de hele tijd in anderen bevestigd te willen zien. Dat heeft ook het scherpe kantje van mijn schreeuwerigheid en bewijsdrift afgehaald. Het inzicht dat ik me minder met mijn ego moet bezighouden en meer met de zaken die er werkelijk toe doen zoals liefde voor de materie. Houden van de dingen die je doet en de mensen die je ontmoet.'

4. Waar heb jezelf het meeste van geleerd?

'De werkelijkheid beschouwen en reflecteren: wat gebeurt er nou echt? Er zit wel iets van een wetenschapper in mij. Als een manager beweert dat het goed is om complimenten te geven aan medewerkers ga ik daarover nadenken en onderzoeken of een compliment nou werkelijk helpt om betere medewerkers te krijgen. Dan kom ik de conclusie dat je helemaal geen complimenten moet geven. Het uiteenrafelen van aannames en vanzelfsprekendheden vind ik leuk. Ik probeer voortdurend in een laboratorium te leven en het leven zelf als onderwerp te zien. Ik leer het meeste van mezelf, want die is het meest voorradig. Zo probeer ik te kijken welk effect mijn gedrag op anderen heeft.'

5. Wat wilde je worden toen je klein was?

'Ik wilde psycholoog worden op mijn twaalfde omdat je dan zo leuk de hele dag met meisjes kon praten over hun gevoelens en hun vader... Waarschijnlijk wilde ik ook eens brandweerman worden, maar dat kan ik me niet goed herinneren. Schrijver wilde ik op mijn zestiende worden.'

6. Wat zegt je vrouw over jouw slechtste eigenschap?

'Daar zegt zij niets over. Mijn vrouw zei na een jaar 'weet je dat heel veel mensen jou dominant vinden?' Mijn slechtste eigenschapdominantie glijdt volledig van haar af. Dus zij zegt er zelf niets over.'

7. Hoe kom je tot je beste ideeën?

'Inspiratie is voor amateurs', schreef Hugo Claus en daar heeft ie gelijk in. Dat is een soort romantisch 19de eeuwse idee dat je ineens iets ziet of door hebt. De ideeën worden een beetje overschat. In ledigheid heb ik meestal wel inzichten zoals tijdens het autorijden of hardlopen. Ik geloof in incubatietijd bij creatieve processen. De uitkomst of oplossing is meestal het eindresultaat van wat je er allemaal ingestopt hebt. Je moet je af en toe niet op de materie focussen en lummelen. Dat geeft ruimte aan je geest en dan gaat de harde schrijf draaien.' ◀

